

ÁROP-1.A.3-2014-2014-0093

„Csurgó és járási települések területi együttműködésének megerősítése”

Jogszabályi keretek

2015. november 20.

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Tartalomjegyzék

1	Előzmények	3
2	Alapvető fogalmak.....	5
3	Nemzeti szintű jogszabályi keretek	6
3.1	Nemzeti hitvallás.....	6
3.2	Alaptörvény.....	6
3.3	Stratégiák.....	7
3.4	Törvények.....	7
3.5	Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény	7
3.6	Rendeletek.....	8

1 Előzmények

A projekt célja a Csurgó járásközpont vezetésével megvalósítandó területi **együttműködést segítő programok kialakítása** – a Csurgó Járásban - a társult önkormányzatokkal együttműködésben. Ezen túl egy olyan **modell jellegű együttműködési program megvalósítása**, amelyek célja a járáshoz tartozó települések, és helyi szereplők közötti területi együttműködések felmérése, kialakítása és megerősítése a társadalmi felzárkózást elősegítő és a helyi esélyegyenlőségi programok végrehajtásához kapcsolódó – Csurgó járásszékhely által - koordinációs tevékenység megvalósításával.

A projekt során, közös fórumokon, kerekasztal-beszélgetéseken, konferencián - szakértők közreműködésével és a helyi civil társadalom véleményének mind szélesebb körű megismerésével és figyelembevételével - kerültek összehangolásra a helyi esélyegyenlőségi programok. Továbbá a projektben részt vevő önkormányzati tisztviselők, koordinátorok, speciális képzéseken kerültek továbbképzésre.

Az esélyegyenlőség területén kiemelten került felmérésre, megtárgyalásra, és tovább gondolásra az ifjúsági munkanélküliség, a nők munkaerő-piaci reintegrációja és a közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés problematikája. Mindemellett a helyi esélyegyenlőségi programok összehangolása kiterjedt a mélyszegénységben élőket, a fogyatékkal élőket és az időseket érintő problémák megoldására is.

A célok, feladatok kijelölése előtt nagyon fontos volt megismerni a célcsoportoknak a várossal, járással szembeni elvárásait, amely a nemzetközi, a hazai környezeti magatartási trendekből következik, valamint lehetőségeket-veszélyeket képeznek a város, térséggel szemben.

A projekt célcsoportjai:

- **Elsődleges** célcsoport: azok a személyek, amelyeket a fejlesztés valamely pontján érintettek, érintettek. Ennek alapján a közvetlen célcsoport:
  - o Csurgó Város Önkormányzat dolgozói
  - o Projektben részt vevő együttműködési partnerek
  - o projekt megvalósításában részt vevő szakértők
- **Másodlagos** célcsoport:
  - o Csurgó Járás lakossága: a projekt során elkészülő „Járási esélyegyenlőségi program” végrehajtása során közvetve lesznek a pályázat hasznélvezői. ezen belül is kiemelten fontosak a hátrányos helyzetűek például: fogyatékkal élők, romák, nők, gyerekek, munkanélküliek, stb.)

A projekt eredményeként létrejöttek az esélyegyenlőségi programok végrehajtásához szükséges szolgáltatási és intézményi együttműködések, megállapodások. Kialakultak, megerősödtek - civil szervezetek, gazdasági szereplők és szakértők bevonásával - a társadalmi párbeszéd, a közösségi tervezés helyi rendszerei. Létrejött a felzárkózással kapcsolatos, kiemelten a Helyi Esélyegyenlőségi Programokban foglalt feladatok járási szintű egyeztetésének párbeszéd-fóruma, a járási szintű felzárkózási kerekasztal. Végezetül pedig, megalkotásra került a helyi Esélyteremtő Programterv.

„Curgó és járási települések területi együttműködésének megerősítése”

A projektek hatásaként - a helyi esélyegyenlőségi programok kapcsán - hosszú távú együttműködés alakul ki az egy járáshoz tartozó önkormányzatok körében. Sikeresebb felzárkózási, esélyegyenlőségi helyi fejlesztések valósulhatnak meg a 2014-2020 közötti programozási időszakban. Ezáltal pedig javulhat az önkormányzatok által ellátott közszolgáltatások megszervezésének hatékonysága, javul a közszolgáltatások minősége. Hosszabb távon javul a helyi esélyegyenlőségi programok valamint az ebben a koncepcióban kiemelten kezelt célcsoportok helyzete.

2 Alapvető fogalmak

A jogszabályi háttér bemutatásán túl fontos az esélyegyenlőséghez kapcsolódó alapvető fogalmak értelmezése.

Közvetlen hátrányos megkülönböztetés: az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy, vagy csoport valós, vagy vélt tulajdonsága miatt részesül más, összehasonlítható helyzetben levő személyhez vagy csoporthoz képest kedvezőtlenebb bánásmódban.

Közvetett hátrányos megkülönböztetés: az a közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek nem minősülő, látszólag az egyenlő bánásmód követelményének megfelelő rendelkezés, amely a fenti meghatározott tulajdonságokkal rendelkező egyes személyeket, vagy csoportokat más, összehasonlítható helyzetben lévő személyhez vagy csoporthoz képest lényegesen nagyobb arányban hátrányosabb helyzetbe hoz.

Jogellenes elkülönítés: az a magatartás, amely jogszabályban meghatározott tulajdonságai alapján egyes személyeket vagy személyek csoportját másoktól - tárgyilagos mérlegelés szerinti ésszerű indok nélkül - elkülönít.

Szegregáció: a társadalmi kirekesztéssel és/vagy a társadalmi asszimilációval szembeni védekezésként megvalósuló önkéntes elkülönülés.

Integráció: a társadalom különböző csoportjainak közös térben megvalósuló sikeres együttélése, illetve az együttélés feltételeként megteremtése.

3 Nemzeti szintű jogszabályi keretek

Az alapvető emberi jogok, az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülése, valamint az esélyegyenlőség előmozdítása, mint szabályozási terület már régóta jelen van a magyar jogalkotásban. Magyarország Alaptörvénye is tartalmazza mindazon értékeket, jogi alappilléreket melyek elengedhetetlenek az esélyegyenlőség megvalósításához.

3.1 Nemzeti hitvallás

A Nemzeti Hitvallás kimondja:

„Valljuk, hogy az emberi lét alapja az emberi méltóság.

Valljuk, hogy az egyéni szabadság csak másokkal együttműködve bontakozhat ki.

Valljuk, hogy együttélésünk legfontosabb keretei a család és a nemzet, összetartozásunk alapvető értékei a hűség, a hit és a szeretet.

Valljuk, hogy a közösség erejének és minden ember becsületének alapja a munka, az emberi szellem teljesítménye.

Valljuk az elesettek és a szegények megsegítésének kötelességét.

Valljuk, hogy a polgárnak és az államnak közös célja a jó élet, a biztonság, a rend, az igazság, a szabadság kiteljesítése.

Valljuk, hogy népuralom csak ott van, ahol az állam szolgálja polgárait, ügyeiket méltányosan, visszaélés és részrehajlás nélkül intézi.”

3.2 Alaptörvény

Az Alaptörvény XV. cikke kimondja, hogy:

„(1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

(3) A nők és a férfiak egyenjogúak.

(4) Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.

(5) Magyarország külön intézkedésekkel védi a családokat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket. „ Az Alkotmánybíróság immár évtizedes gyakorlata szerint összhangban az Alaptörvénnyel az egész jogrendszer tekintetében az állam kötelezettségévé teszi minden személy egyenlő méltóságának tiszteletben tartását és védelmét. Ahogyan azt az Alkotmánybíróság először a 61/1992. (XI. 20.) AB határozatban megfogalmazta: „Az állam, mint közhatalom, s mint jogalkotó köteles egyenlő elbánást biztosítani a területén tartózkodó minden személy számára. Ebben az összefüggésben nem tehet különbséget közöttük faj, szín,

„Csurgó és járási települések területi együttműködésének megerősítése”

nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerint.”

3.3 Stratégiák

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben (Ebkvtv.) foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz:

- EU 2020 stratégia
- Nemzeti Reform Program
- Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia
- „Legyen jobb a gyerekeknek” Nemzeti Stratégia
- Roma Integráció Évtizede Program
- Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

3.4 Törvények

A Magyar Országgyűlés az elmúlt évtizedek során számos olyan jogszabályt alkotott, mely az esélyegyenlőség megteremtését kívánta elősegíteni. Ezen jogszabályok:

- 1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról
- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és egyes szociális ellátásokról
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről
- 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről
- 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 2004. évi CXXIII. törvény a pályakezdő fiatalok, az ötven év feletti munkanélküliek, valamint a gyermek gondozását, illetve a családtag ápolását követően munkát keresők foglalkoztatásának elősegítéséről, továbbá az ösztöndíjas foglalkoztatásról
- 2011. évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól
- 2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi Önkormányzatairól
- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- 2014. évi CI. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, a sportról szóló 2004. évi I. törvény, valamint egyes kapcsolódó törvények módosításáról

3.5 Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (Ebkvtv) és annak végrehajtási rendeletei alapján minden helyi önkormányzatnak Helyi Esélyegyenlőségi Programot kellett készítenie, amelyet 2 évente felülvizsgálni

„Csurgó és járási települések területi együttműködésének megerősítése”

szükséges. Az Ebktv. III. fejezete szerint az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítése a következő területeken szükséges:

- Foglalkoztatás
- Szociális biztonság és egészségügy - Lakhatás
- Oktatás és képzés
- Áruk forgalma és szolgáltatások igénybe vétele

A törvény IV. fejezete utal a Köztársasági Esélyegyenlőségi Programra, amely hivatott kimondani: az élet valamennyi területén meg kell előzni a hátrányos megkülönböztetést és elő kell segíteni az egyes társadalmi csoportok tagjainak esélyegyenlőségét. Az esélyegyenlőség biztosítása a kormány, az állam, az önkormányzatok és intézményeik feladata. Fontos, hogy minden állampolgár számára egyenlő esélyeket biztosítsunk a fő esélyegyenlőségi területek mindegyikén:

- a családbarát munkahelyi körülmények megteremtésében és erősítésében
- a nemek közötti esélykülönbségek csökkentésében
- az akadálymentesítésben
- a fogyatékkal élők életminőségének és munkaerő-piaci esélyeinek javításában
- a romák életminőségének és munkaerő-piaci esélyeinek javításában
- más hátrányos helyzetű csoportok munkapiaci és társadalmi esélyeinek javításában.

Az Ebktv 35. § alapján a települési önkormányzat – a Programban meghatározott célokkal összhangban – helyi esélyegyenlőségi programot fogadhat el, amelyben elemzi a településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének alakulását, és meghatározza az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő célokat. Az önkormányzati esélyegyenlőségi program tartalmazza különösen a helyi közügyekkel és a települési önkormányzat által ellátott feladatokkal kapcsolatos célokat, megvalósításuk forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését. A települési önkormányzat az államháztartás alrendszeréből, az európai uniós forrásokból, illetve a nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott egyéb programokból származó, egyedi döntés alapján nyújtott, pályázati úton odaítélt támogatásban csak akkor részesülhet, ha az Ebktv. rendelkezéseinek megfelelő, hatályos helyi esélyegyenlőségi programmal rendelkezik [Ebktv. 63/A § (6)].

3.6 Rendeletek

- 362/2004. (XII.26.) Korm. rendelet az Egyenlő Bánásmód Hatóságról és eljárásának részletes szabályairól
- 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról
- 2/2012. (VI.5.) EMMI rendelet a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól.

3.7 Helyi szabályozás rövid bemutatása

- Csurgó Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2014.(III.11.) önkormányzati rendelete a gyermekvédelmi és szociális személyes gondoskodásról

